Mizah

Yedinci ok

— İzmirin içinde... Civanım aman vurdular beni..!

FIKRALAR

Telefonda

— Allo!

— Allo, buyurun efendim.

— Ahmet bey oradalar mı?

— Hayır efendim. Bendeniz kâtibiyim. Bir emriniz mi vardı?

— Aradığımı söylersiniz. Benim adım Hâzım.

— Peki Nazim beyefendi.

— Nâzım değil, Hâzım.

— Anladım efendim. Nâzım.

— Anlamadınız: Hâzım, Hâzım!

— (Bir kahkaha işitilir) Anladım, efendim anladım! Siz beni isminizi «Hâzım» anladım sanıyorsunuz ama, doğrusunu anladım efendim: Nâzım.

— Değil efendim, değil! Nasıl anlatayım bilmem ki! «He» yok mu, «he»?

— Evet efendim: «Ne».

— «Ne» değil, «He»! Hadi'deki «He».

— Anladım, efendim. «Nadi»deki «Ne».

— Olmadı! Baştan!

— Buyurun, efendim.

— «Havale» deki «He».

— Evet, efendim. «Nevale» deki «Ne».

— Of! (Telefonu kapayacak gibi olur. Sonra bir kere daha tecrübe etmek ister.) «Hergele» deki «He»! Anladın mı?

— Evet, efendim, anladım. «Nargile» deki «Ne».

— Değil! Huriye'deki «Ne».

— Evet, Evet... Tamam! Nuriye'deki «Ne».

— Fesüphanallah! Sende kulak yok mu, kulak?

— Var, efendim.

— Öyleyse aç, iyi dinle.

— Buyurun, Nâzım bey.

— Nâzım değil, Hâzım, Hâzım! «He» yok mu be; «he»... Heriş...

— (Öbür taraftaki ses, biraz durduktan sonra cevap verdi:) Anlamadım, efendim: Şerif mi dediniz?

Ejderha

Kemal Salih Sel'e, akrabalarından birinin küçük bir çocuğu misafir gelmişti. Kemal Salih Sel, çocuğu kucağına aldı, onu okşamağa başladı. Biraz şımaran çocuk, tutturdu:

— İlle, bana masal söyle.

Kemal Salih, çocuğun ısrarına dayanamadı, anlatmağa başladı:

— Bir padişahın küçük bir oğlu varmış. Bu çocuk bir gün kıra çıkmış, karşısına birdenbire yedi başlı bir ejderha dikilmiş..

Masalı alâka ile dinleyen çocuk, Kemal Salihin sözünü kesti:

— Amca, dedi. Bu dünyada ejderhalar var mıdır?

Kemal Salih:

— Evet çocuğum, dedi. Evvelce vardı. Bundan çok, çok, çok, çok zaman evvel, Nezihe Muhittin Hanım daha küçükken...

Sipariş

Müteahhit ve emlâk sahibi Şevket Mocan, Tokatlıyana gitmişti. Bir masaya oturdu. Yemek zamanıydı. Şöyle etrafına bir baktı; yanındaki masada, çirkin, mendebur bir adamla gayet güzel, gayet şık, çıtı, pıtı bir kadın oturuyordu. Şevket Mocan, bu güzellik karşısında âdeta büyülenmişti, gözlerini kadından bir türlü ayıramıyordu. Bir aralık garson yanına geldi, sordu:

— Ne emredersiniz efendim?

Şevket Mocan, genç kadınla mendebur herifin oturduğu masayı işaret etti: emri bastı:

— Beyinkinden!

Çorba

Churchill Fransada teftişe çıkmıştı. Bir karargâhı gezerken büyük bir karavana ile gelen askerleri gördü. Yanlarına yaklaşıp onbaşıya:

— Müsaade et, şu çorbadan bir tadayım, oğlum, dedi ve hemen bir kepçe aldı.

Onbaşı:

— Fakat, efendim... diye itiraz etmek istedi.

Churchill:

— Fakati, makati yok, ben Fransız askerlerinin nasıl yemekler yiyeceklerini bilmek istiyorum, dedi ve kepçeyi boğazından aşağı dikti.

Birdenbire yüzünü ekşiterek:

— Siz buna çorba mı diyorsunuz? diye bağırdı.

Onbaşı gülümsedi:

— Hayır, efendim, çorba demiyoruz ama, müsaade etmediniz ki söyliyeyim: Çorba değil bu, bulaşık suyu.

Rey

Geçen pazar günüydü. Malûm: Kısmî milletvekilliği seçimi yapıldı.

Akşama doğruydu, Cihat Baban, Son Saat gazetesi sahibi ve yazı işleri müdürü Necdet Baytok'a rastladı. Konuşa konuşa bizim yokuşu inmeğe başladılar. Bir lokantanın önünden geçerlerken, Cihat Baban:

— Haydi gel, dedi. Bir, iki düble bira içelim.

Bir masaya oturdular. Cihat birden hatırlamış gibi:

— Sahi yahu, dedi. Bugün seçim vardı. Reyini attın mı?

Necdet Baytok pesten güldü:

— Hayır, dedi. Kıyamadım!

Atlatma

Vahdet Gültekin (Cumhuriyet) gazetesindeki odasında çalışıyordu. İçeriye hademe girdi:

— Efendim, dedi. Dünkü bey, gene geldi, sizi görmek istiyor..

Vahdet Gültekin, bu müz'iç adamdan bıkmıştı. Onu defetmek istiyordu. Hademeye:

— Git, dedi. O adama burada olmadığımı söyle..

Hademe dışarı çıkarken, ilâve etti:

— Fakat, öyle bir tarzda söyle ki: Ben burada olduğum halde onu kabul etmediğimi anlasın!

Kim

İki futbolcu konuşuyorlardı:

— Kimdir o bahs ettiğin Fazıl Ahmet?

— Kim olacak? Eşfak'ın babası!

Sevmek

Genç bir adam lokantaya gitmişti, listeyi eline aldı, uzun uzun tetkik etti, sonra masanın üzerine bıraktı.

Demindenberi, başında bekliyen garson nezaketle sordu:

— Bir şey buldunuz mu, ne seversiniz efendim?

Genç adam, başını kaldırdı:

— Kızları, dedi, ya, sen?

Miras yedi

Babasından on bin lira miras kalmıştı. Fakat bir sene geçmeden beş parasız kalınca, arkadaşları:

— O kadar parayı ne yaptın, yahu? diye sordular.

Genç mirasyedi:

— Ne mi yaptım? dedi. Hiç. Yarısını içki ile, kadınlarla yedim, yarısını da hovardalıkta harcadım...

Sansör

Harp esnasında Almanyadaki bir Amerikan askerinden Nevyorktaki sevgilisine şöyle bir mektup geldi:

— «Nişanlınız sizi yine eskisi gibi seviyor. Fakat lüzumundan fazla konuşuyor.

İmza: Sansür»

Sır

Şişlinin meşhur salonlarından birinde iki kadın konuşuyordu:

— Geçen gün sana söylediğim sırrı başkasına söyledin mi?

Öteki hayretle bağırdı:

— Ay o sır mı idi? Bilseydim söylerdim ayol. Ben onu sır zannetmemiştim!

SAYI: 40 CİLT: 2 Fiatı 15 Kuruştur 11 NİSAN 1947

Mizah

Sahibi:
RAMİZ GÖKÇE
ABONE:
Seneliği 750, altı aylığı 375 kuruştur.

Posta Kutusu: 255
İdarehanesi: İstanbul, Babıâli Caddesi, Vilâyet Konağı yanı, No. 10

o CUMA GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK, TARAFSIZ MEMLEKET MECMUASI o

Yeter !

Eski devirde, üç çocuğu olan bir köylünün karşısına bir gün, köy ağası dikilmiş:

— Padişahımız efendimiz, demiş. Moskoflara harp ilân etti. Bunun için büyük oğlunu askere alacağız.

Köylü, vatanperver:

— Hay hay! demiş. Buyurunuz.

Oğlan askere gitmiş.. Aradan iki üç ay geçtikten sonra, köy ağası, gene karşısına dikilmiş:

— Büyük oğlunuz, demiş. rütbei şehadet ile müşerref oldu. Bu sebeple ikinci oğlunuzu silâh altına alacağız!

Oğlan hazırlanmış, öpüşülmüş, koklaşılmış, yola çıkmış... Aradan bir kaç ay geçmiş, köy ağası, gene ayni köylünün kapısını çalmış:

— İkinci oğlunuz da, demiş. ilk evlâdınızın yanını teşrit etti. Bu yüzden, üçüncü çocuğunuzun da askere gitmesi lâzım!.

Tepesi atan ve elinde kalan son çocuğunu da ölümün kollarına teslim etmek istemiyen köylü, köy ağasına gazabla bakmış ve bağırmış:

— Padişah, demiş. Bana güvenerek Moskoflara harp ilân ettiyse, artık yeter. Şimdi de sulh yapmak çarelerini arasın!

Giriştiği her harekette, türlü katakullilere kurban gittiğini söyleyen ve avaz avaz bağıran Demokrat Parti, milletvekili seçim kanununun değiştirilmesini ısrarla istedi. Baktı ki varak-ı mihrü vefayı iktidar partisi dinlemiyor ve seçim işi, emniyet bakımından Nasreddin Hoca efendimizin türbesine benziyor; kısmî, milletvekilliği seçimine girmiyeceğini ilân etti. Vay efendim, sen misin bu kararı alan? Muvafıklar, aleyhinde söylemediklerini bırakmıyorlar. Acaba onlar, bu demokrasi oyununa, büyük Atatürk tarafından «Efendi» olarak pâyelendirilen Celâl Bayar'ın âlet olacağını mı sanıyorlardı? Acaba demokrasi yoluna D. P. ye güvenerek mi girmişlerdi? Acaba akıllarına getirmemişler miydi ki, bir gün:

Diye bağırabilirler?

— Artık yeter!

Mizahçı

Yeni doğan milyonerler:

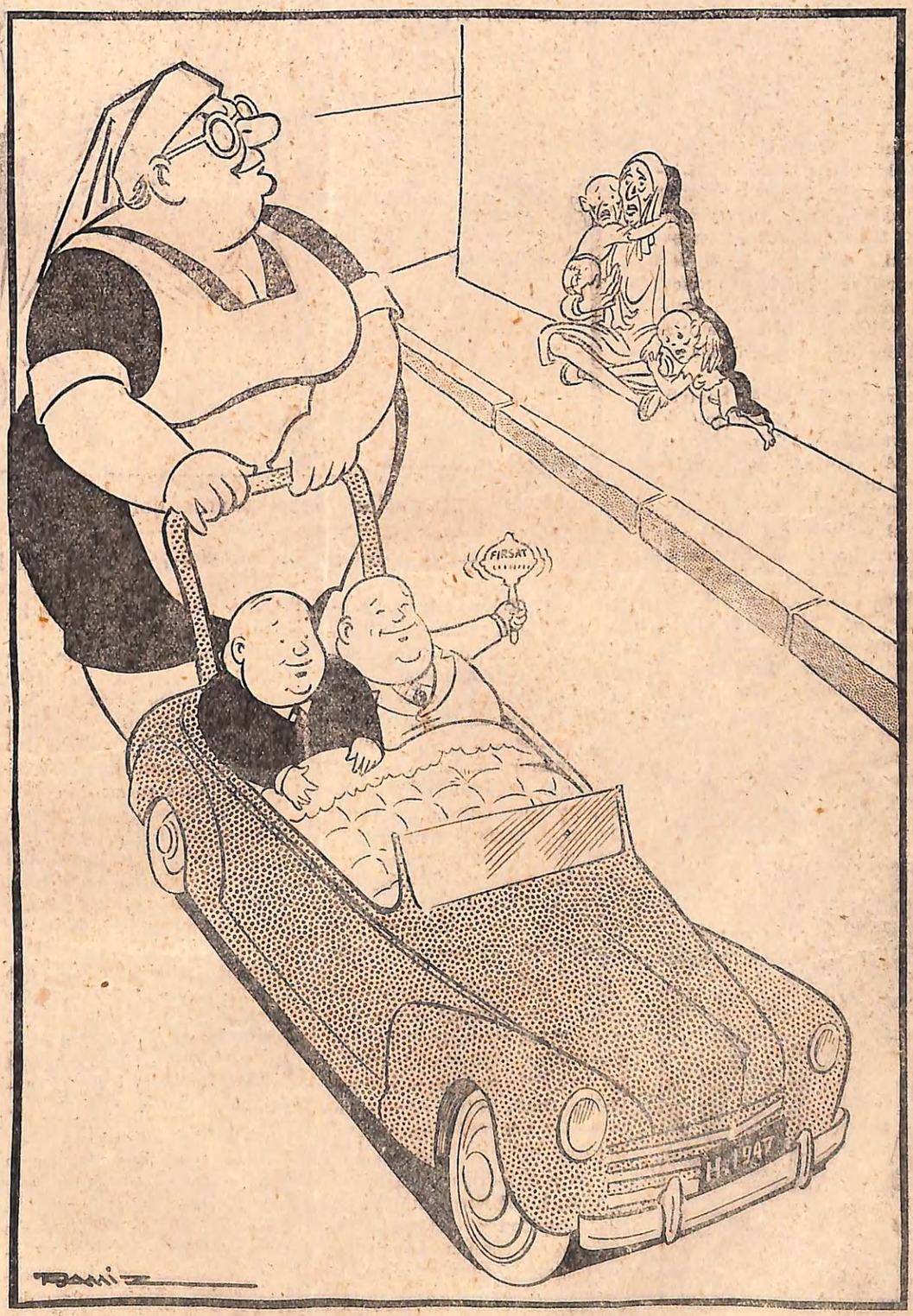

Fakir — Kırk bir kerre mâşallah, tosunlarınız ne zaman doğdular ?
Dadı — Yedi Eylülde...
Fakir — Benimkiler de öyle !

ZURNADA PEŞREV

Ne Oluyoruz ?

Yazan: **Ertuğrul Şevket**

Tüylerinizin diken diken olması işten bile değil!

Bir taraftan Başbakan Recep Peker, (İstiklâl mahkemeleri) kanununun yürürlükte olduğunu hatırlatır, insanın kalbini gam, kasavete sokar, henüz yarı aydınlık demokrasi yolunda yürüyenlerin gözlerine simsiyah bir güneş gözlüğü takarken; öbür taraftan, Cumhuriyet Halk Partili (Akşam) gazetesinde, (Halkçı) imzasiyle yazılan bir yazıda —rivayete göre, bu sütunu Necmettin Sadak doldurmaktaymış— şimdiki, Demokrat Partî ileri gelenlerinden Refik Koraltanı yere vurmak için istiklâl mahkemelerinin adaletsiz kararlar verdiğini ima eden satırlar çıkıyor.

Hayret... Sad hezâr hayret!

Bakınız kısmî milletvekili seçimi yapılacağı 6 Nisan 947 tarihli (Akşam) gazetesinde (Halkçı) ne diyor:

«Son günlerde hayret edilecek çok şeyler var. Hayretler uyandıran bu çok şeyler arasında en çok hayret ettiğimiz, İstanbulda Mart ayının yaz gibi geçmesi, en güzel otomobillerin el altından taksiye satılması, gazetelerin hayat pahalılığından bahsetmez olmaları değildir. Ne eski Başvekilimiz sayın Celâl Bayar'ın günün birinde bu derece koyu hürriyet ve demokrasi kahramanı kesilmesine hayret ettik, ne de istiklâl mahkemelerinde adalet dağıtmış olan güzide Refik Koraltan'ın hak pehlivanı oluşuna şaştık.»

Demek, Refik Koraltan, istiklâl mahkemelerinde vazife aldığı sırada, hak ve adalet dağıtmamış, birçok bigünahın alnına:

— Suçlusun, mahkûm oldun!

Damgasını basmış!

Bakındı şu işe! Peki, şimdi ne olacak? İster misiniz bu yazıyı okuyan ve Refik Koraltan'ın bulunduğu istiklâl mahkemesinde mahkûm olanların anaları, babaları, karıları, çocukları, varisleri kafile halinde hükûmete veya mahkemelere müracaat etsinler de:

— Hak isteriz!. Refik Koraltan, bizim ceddimizi nahâk yere mahkûm etmiş. Delil istiyorsanız: (Akşam) gazetesinin (Halkçı) imzasiyle yazı yazan muharriridir. Onun, dilinin altında bazı şeyler var. Celbedin buraya, bakikati söylesin! Desinler.

Bunun altından nasıl kalkılır?

Bizim bildiğimiz: İstiklâl mahkemeleri, Cumhuriyet Halk Partisi nam ve hesabına hareket ve icrai adalet etmiş, başta inkılâp düşmanları olmak üzere, asker kaçaklarını, şunu bunu hapse tıkmış veya boynuna yağlı kemendi geçirtmiştir.

Şimdi böyle bir mahkemeden bahsetmenin, onun kararlarını şüpheli gösterecek yazılar yazmanın sırası mı, zamanı mı, yeri mi?

Doğrusu bunu, Necmettin Sadak gibi: (temkinli) addedilen bir başmuharririn gazetesinden beklemez, ummaz, rüyamda görsem bile hayra yormazdım.

Ama, siz bana diyeceksiniz ki:

— Rahmetli Refik Saydam da, bir gün, bir İstiklâl mahkemesi tarafından mahkûm edilen bazı kimseler hakkında bir tebliğ neşretmiş ve aşağı yukarı şöyle demişti:

«İstiklâl Mahkemesi tarafından mahkûm edilen bu zevatın hiç bir suçu yoktur. Arada mürurı zaman olmasa da, bunları yeniden mahkemeye versek, beraet ederler.» Demekle İstiklâl mahkemeleri...

Ben de size derim ki:

— Bu lâfları söylediği zaman Refik Saydam, Başvekildi; hükûmet reisiydi. O, söyleyebilir. Malûm a: Hikmet-i hükûmete bizim, kasir aklımız ermez. Kaldı ki, o, bir gün, devlet mekanizmasından bahsederken de: «A dan Z ye kadar değiştirmek lâzımdır!» deyivermişti.

— Deyivermişti de, sonunda ne olmuştu?

Diye, bana sormayınız. O, Başvekildi, elbette bir bildiği vardı. Malûm a: Hikmet-i hükûmet, bana, ne?

Yalnız, şu: Necmettin Sadak'ın (Akşam) gazetesinde, (Halkçı) imzasiyle yazı yazan zat-ı muhterem, benim meslektaşım. Binaenleyh, ondan sual sormak da hakkım:

— Be birader; bugün Demokrat Partide bulunan Refik Koraltan'ın eski İstiklâl Mahkemesindeki vazifesinden niçin şüphe uyandıracak bir şekilde bahsettin ve bu yazıdaki kastin nedir? Yoksa, hazır Başbakan, İstiklâl Mahkemeleri kanununun hâlâ yürürlükte bulunduğunu hatırlatmışken, muhalifleri: «Bir gün İstiklâl Mahkemelerinin tekrar kurulabileceğini, onların da eskiden olduğu gibi haksız kararlar vererek kendilerini mahkûm edebileceğini» mi söylemek istiyorsun? Yâni, onları susturmak için böyle bir tehdit vasıtası mı buldun?

Eğer, iş böyleyse, ben bugünden: «Aman» a geldim. Tövbe istiğfar ediyorum.

İstersen, Baba Caferin tesbihinden geçtikten sonra, Eyüp Sultana gideyim ve orada abdest alarak mıshafa el basayım!

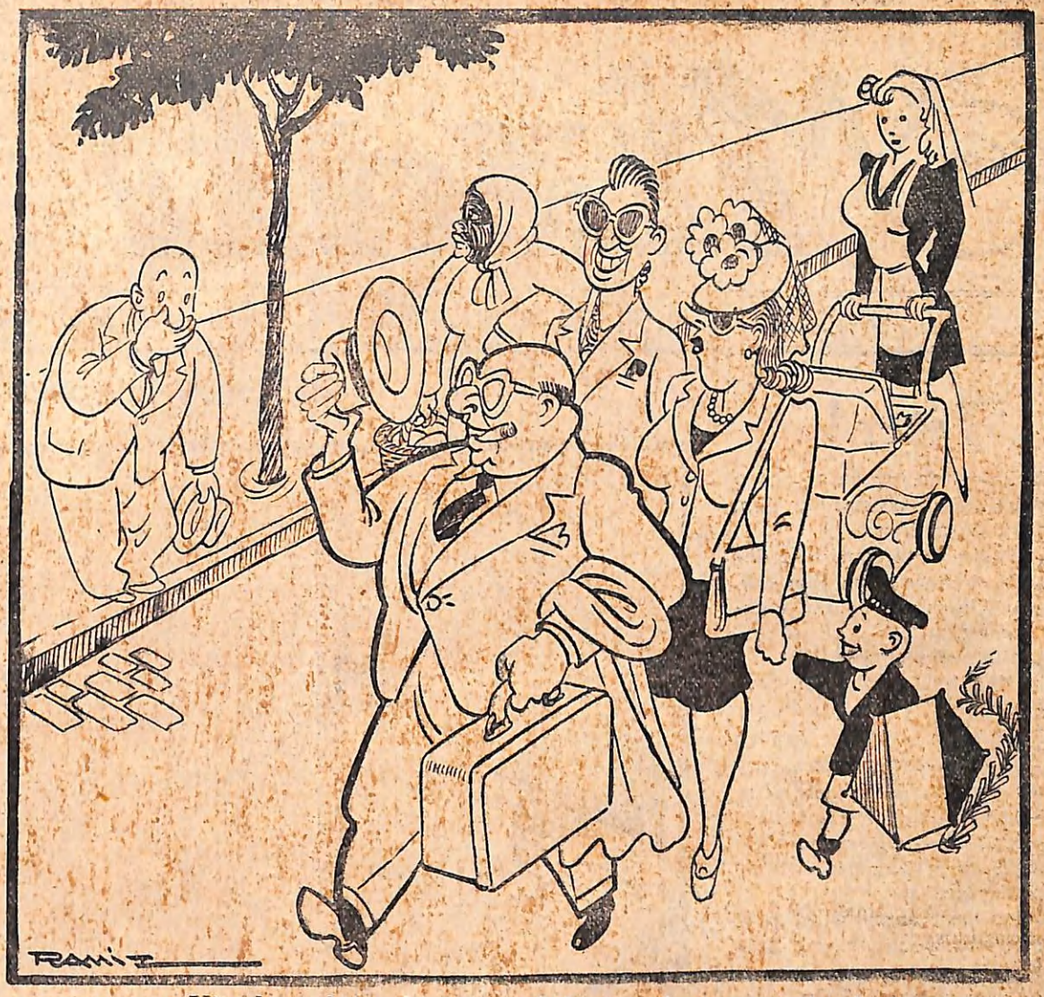

— Uğurlar olsun bayım, çoluk çocuk nereye böyle ?
— Kıra...
— Ben de tetkik seyahatine zan ettim!

— Sizi ne kadar sevsem memnun olursunuz?
— Elli liralık kâfi!

— Ayın Destanı —

İzmir Mitingi

I

Tarihe altınla yazılsa değer
İzmirin bu hafta gördüğü hali;
İnsanda hâfıza kalmasın meğer,
Yoksa unutmanın yok ihtimali.

II

Beklenip dururken trenle başkan,
Öteden vapurla geldi Başbakan;
Çarpıştı uzaktan kılıçla kalkan,
Kıvılcım yağdırdı yıldız misali.

III

Çalışmış hükûmet fırkası, belli;
Kimine yüz vermiş, kimine elli;
Hem üstü başı pâk, hem kelli felli,
Toplanmış talebe, memur, ahali.

IV

Rıhtımda on bine varırken rakam,
Meydanda kırk bin er tutmuştu makam;
Ne Bucam kalmıştı, ne Karşıyakam,
Bağrına basmıya koşmuş Celâl'i.

V

Hemen karşılıklı kuruldu ringler,
Yapıldı emsali nâdir mitingler;
Söylevler, demeçler, drang dringler,
Çınladı yerle gök, bütün havali.

VI

Demokrat Partiye edip de hitap,
Başbakan demişti: «İşte intihap!»
Başkandan yükseldi hemen şu cevap:
«Kalmadı tazyike halkın mecali.»

VII

Hakka ki Bayarın bu son seferi
Demokrat Partinin yeni zaferi;
Uçağı, vapuru, şimendiferi
Tuttu el üstünde o gül cemali.

VIII

Bayar'ın hakkı var, ey Deli Ozan,
Belli, kim mızıkçı, kim oyun bozan?
Derim ki hayale dalıp da bazan:
Olamaz seçimler hiç lâübali.

Deli Ozan

Dervişin fikri ne ise...

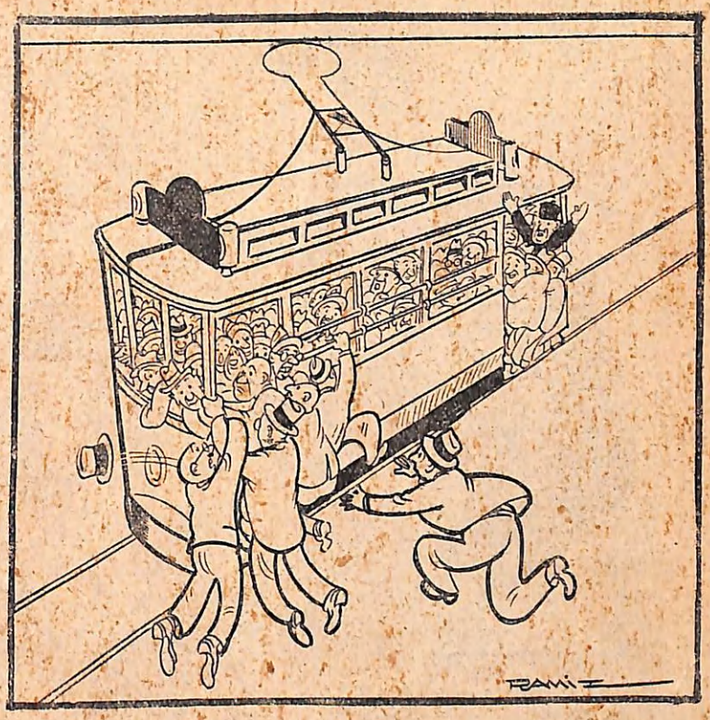

Tramvaydan sesler — Of, ezildik, nefes alamıyoruz, ileri... Aman... Aman..

Koşan — Affedersiniz içeride Celâl Bayar nutuk mu veriyor?

o

Oyun oynanırken :

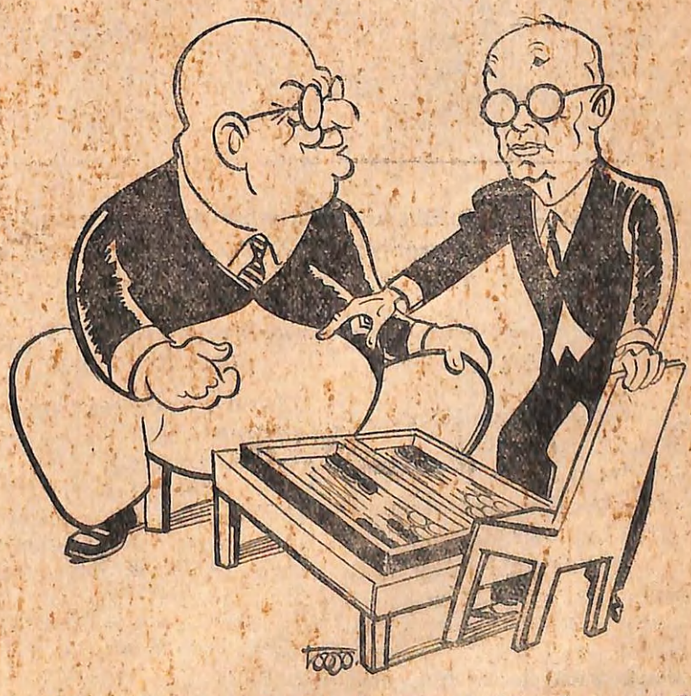

Recep Peker — Neden kalkıyorsun? Otur da oyuna devam edelim.

Celâl Bayar — Seninle oynanam.. Zar tutuyorsun!.

Erkek — Bütün söylediklerimi dinlemiş görünüyor, bana hak vermiş gibi davranıyorsun amma, sonunda gene senin dediğin oluyor...
Kadın — Tabii, ben Halk Partisi'ndenim!

Türkçe

Ulus gazetesi başmuharriri Falih Rıfkı Atay «Ulus»a arada bir, tenkit veya edebiyat yazıları yazan Nurullah Ataç'a rastgeldi. Onu kolundan tuttu:

— Yahu Nurullah, dedi. Nedir senin bizim gazetede çıkan o yazıların? Ben bu kadar türkçe yazı yazdığım halde, senin ne demek istediğini bir türlü anlayamıyorum, rica ederim, bundan sonrakileri hiç olmazsa benim anlıyacağım bir şekilde kaleme al!

Testi kırılmadan...

İngilterede Cromwell'in diktatörlük devrinde bir çok ufak suçların cezası idamdı. Bu arada, bir at hırsızı da asılmıya mahkûm edilmişti. Hırsız, bu karara itiraz ediyor, mahkemenin pek haksız hareket ettiğini söylüyordu:

— Bir at çaldım diye beni idama mahkûm etmek revâ mı? diye sordu.

Hâkim:

— Yanlışınız var, dedi. Sizi bir at çaldığınız için değil, bundan sonraki atların çalınmaması için idama mahkûm ettim.

Takdirkâr

Ankara Gazi Terbiye Enstitüsü edebiyat öğretmeni ve değerli edebiyat tarihçisi Mustafa Nihat, yeni bir kitap bastırmıştı. Elli kadarını marokenle ciltletti. Bunları değerli kimselere, hatırını saydığı ahbaplarına gönderdi.

Bir gün, evine bir çok misafir gelmişti. Onlara yeni kitabını gösteriyor, bahisler hakkında malûmat veriyordu. Genç ve oldukça bobstil kıyafetli bir kadın, kitabı evirip çeviriyor:

— Güzel, harikûlâde!

Diye söyleniyordu. Mustafa Nihat, bu takdir kelimelerini uzaktan duyuyor, oldukça böbürleniyordu. Bir aralık genç kız, üstada yaklaştı:

— Rica ederim Mustafa Nihat bey, dedi. Söyleyiniz bana: Bu kadar güzel maroken cildli kitabı nasıl yazdınız?

Yağmurdan kaçarken

Meyhane dönüşü evlerine dağılıyorlardı. Ayni mahallede oturan iki ahbap, kol kola girerek, yalpa vura vura evlerinin yolunu tuttular. O sırada hafif bir yağmur başladı. Bir tanesi, evinin önüne gelmişti, fakat bir türlü kapıyı açıp giremiyordu.

Arkadaşı:

— Yahu ne bekliyorsun! dedi. Yağmurda ıslanacaksın. Haydi girsene evine?

Öteki cevap verdi:

— İçeride karımın beni bu yağmurdan daha fazla ıslatmasından korkuyorum.

Komisyon

Vilâyetteki komisyonların faaliyetinden bahsediliyor, kırtasiyecilikten şikâyet olunuyordu. Milletvekillerinden Cevat Dursunoğlu:

— Ben komisyonlardan bir iş çıktığını şimdiye kadar hiç görmedim.

Dedi.

Doktor Ali Suha Delilbaşı itiraz etti:

— Çıkar, çıkar ama, dedi. Ancak üç kişilik komisyonlardan çıkar. Fakat o da bir şartla: Âzadan birinin hasta, birinin de nâmevcut olması lâzımdır.

Eski nükteler:

Sebebi

Abdülâziz devrinde Viyanaya sefir olarak giden Arif efendi, bir gün imparatorun huzurunda bulunuyordu. Şuradan buradan konuşurlarken, imparator:

— Sizin garip garip âdetleriniz var, dedi. Hele dört kadın almanıza hiç akıl erdiremiyorum.

Ârif efendi, hiç sesini çıkarmadı. İmparator ilâve etti:

— Sizde düello etmek de yoktur. Acaba neden?

Ârif efendi, taşı gediğine koydu:

— Haşmetmeap, dedi, bizim kadınlarımız kapalı gezerler de ondan!

Ölüm

Maliye Müsteşarı İrfan Paşa, Kanlıcada otururdu. Maliye Nazırı olacağını beklerken, birden devrin züppelerinden biri olan Yusuf Paşayı nezarete getirdiler. Aradan bir kaç gün geçti. İrfan Paşa, arkadaşlariyle birlikte akşam üzeri vapura binmişti. Tam vapur kalkacağı sırada Yusuf Paşa geldi. Şımarık şımarık:

— Bu frenkler, dedi. İnsanı öldürüyorlar. Bilmezsiniz bugün akşama kadar ellerinden neler çektim.

İrfan Paşa, usulca yanındaki arkadaşının kulağına eğildi:

— Bu herifleri, dedi. Biz öldüremiyoruz. Bari frenkler öldürse de ellerinden kurtulsak!

Adalet

Onbeşinci Louis zamanında bir Fransız kontu av tüfeği ile birini vurup öldürmüştü. Kralın huzuruna çıkardılar. Onbeşinci Louis:

— Niçin öldürdünüz? diye sordu.

Kont omuz silkti:

— Hiç bir sebep yokken, haşmetmeap! Adamı uzaktan gördüm. Aklıma esti, çekip vurdum.

Kral başını salladı:

— Pekâlâ, dedi. Sizi serbest bırakıyorum. Gidebilirsiniz.

Herkes şaşmış, katil de hayretinden olduğu yerde dona kalmıştı.

Kral devam etti:

— Yalnız şu şartla: Şayet bir gün sizi de biri hiç sebep yokken vurup öldürürse onu da affedeceğim.

Ne ise halin, o çıksın fâlin...

Koca — Karım beni seviyor, sevmiyor, seviyor, sevmiyor, seviyoooooor!

(İVEDİ)name

Memlekette nice âlim filologlar türedi
Dilimiz, durmıyarak hep yenileşti, üredi
Bakınız Usta Refik Halid Efendi ne dedi

Dilimi gaflet ile tûti-i idbâr yedi
Buna yandı yüreğim, ağlıyayım ben ivedi (*)

Hani Kırkaltıda Eylûûl ki olmuştu yedi
O zamandanberi yok nimetinin hiç adedi
Öyle amma.. dilimin işte büyük bir derdi

Dilimi gaflet ile tûti-i idbâr yedi
Buna yandı yüreğim, ağlıyayım ben ivedi

Dilini her seven insan yapa matem ivedi
Bu lisan derdi büyüktür, buna merhem ivedi
Durmayın haydi çocuklar ileri hem ivedi

Dilimi gaflet ile tûti-i idbâr yedi
Buna yandı yüreğim ağlayayım ben ivedi

ETA

(*) «İvedi», «acele» demekmiş!

Zenginliğin sırrı

Şair Asaf Hâlet Çelebi, bir gece Halil Lûtfiye misafir gitmişti:

— Hayatta nasıl büyük bir servet sahibi olduğunuzu anlatır mısınız? diye sordu.

Halil Lûtfi Dördüncü:

— Bu uzun bir hikâyedir, oğlum, dedi. Şu lâmbayı söndüreyim de anlatmıya başlıyayım. Saatlerce elektrik yanmasın.

Asaf Hâlet Çelebi hemen ayağa kalktı:

— Lüzum kalmadı, üstadım. dedi. Nasıl zengin olduğunu şimdi anladım.

— Kısmetinde Olanın —

o o o

Yazan: H. V.

TRAMVAY VESAİRE ÜZERİNE:

Mevki Eminönü. Vakit akşam. Saat yedi suları. Bebek tramvayının yanaştığı parmaklıkların önü mahşer! Yüz kişi biniyor, üç yüz kişi birikiyor.

Köprüden doğru bir tramvay sökün etti. Yarı fasit daireyi çarhedip parmaklıkların önünde durdu. İtiş, kakış, kıyamet. Öndeki birinci mevki doldu, onun arkasındaki ikinci de doldu, doldu, doldu. Bu iki arabanın içi tımtıkız olduktan sonra, basamaklar, yan parmaklıklar, insandan birer hevenk haline geldi. En gerideki araba hiç oralı değil.. Bomboş ağuşunu Boğazdan esen poyraza açmış. Serinlemekle meşgul. Kâinatla alay eder gibi bir hali var.

Merak edip sırmalı bir zata sordum:

— Bu araba niçin boş duruyor böyle?

— Buradan yolcu almaz da ondan.

— Niçin almaz?

— Almaz işte. Usul öyle.

— Peki ama, sebebi?

— Sebebi filân yok. Almaz, vesselâm!

★

Ankarada bir dostum var. Bu dostumun evinde telefonu, rehberde adı, adının karşısında evinin adresi, adresinin hizasında telefon numarası yazılı. Her telefon abonesi gibi.

Dalgın adamım. Adresini unutuvermişim. Geçende bir mektup yazmak icap etti. Adresini telefon idaresinden sorar, öğrenirim dedim. Şehirler arası telefon merkezini açtım, falanca abonenin ev adresini lûtfen söyler misiniz? dedim.

— Söyleyemeyiz, dediler.

— Niçin? Sizde telefon rehberi yok mu? Numarası şu şu. Rehberde de adresi yazılı.

— Evet, malûm. Fakat, söyleyemeyiz.

— Peki ama, sebebi?

— Sebebi falan yok. Söyleyemeyiz, vesselâm!

★

Evimdeki havagazi saati, bu ay bir misli fazla yazmış. Her halde bir bozukluğu olacak. Havagazi idaresine haber vereyim de bir muayene etsinler, dedim. Telefon ettim.

— İmzalı bir mektupla müracaat etmeniz lâzım, dediler.

— Eskiden böyle usul yoktu, saat muayenesi gibi basit bir iş için de mektup yazıp ricalar, minnetler mi edelim?

— Âdet böyledir, mektupla müracaat etmezseniz baktıramayız.

— Saçlarımı sulu boya, gözlerimi kara kalem, yanaklarımı yağlı boya, dudaklarımı kalem boyasiyle boyamıştı.

— Hangi ressamdan bahsediyorsunuz?

— Berberimden!

Sözde sadeyağ fiyatları düşüyormuş...

— Ha düştü, ha düşecek...

— Merak etme biraber, o düşmesine düşmez, hiç olmazsa gözden kaybolmasın!

— Peki ama, sebebi?

— Sebebi falan yok, baktıramayız vesselâm!.

★

LÂ RÂHATE...

Ayol Felek, sen çıldırdın mı? «Şehirlinin hakkı» diye yazdığın şu geçenki yazıda, sizin semtin, şehrin rahat semtlerinden olduğunu söylemişsin. Şaşarım aklına! Gerçi, cümlene bir «gûya» eklemekle, yazdığına kendin de inanmadığını gösteriyorsun ama, bir İstanbullunun, hele muharrir olursa, yâni kafasiyle yaşamağa mecbur bir hemşehri olursa, «semt» kelimesiyle «rahat» sıfatını bir araya getirmesi, olsa olsa, içinde doğup büyüdüğü şehre toz kondurmak istemiyen senin ve benim gibi bir İstanbul âşıkı olmasından ötürüdür. Yoksa, İstanbul nerede, rahat nerede, a iki gözüm!

Sizin semt, geceleri gürültülü imiş. Öp de başına koy! Ya bizimki?

Bizim kulaklarımız, yaz kış, sabahın ben diyeyim altısında, sen de yedisinde ,uğul uğul uğuldamağa başlar. Esnafın keyfine göre, artık kaça kadar sürerse.

Sayayım mı? Evvelâ, muhterem belediyemiz, çöp arabalariyle bir «küşat!» tır çeker. Hani şu ne işe yaradığı belli olmıyan, şehrin bütün muzahrafatını, gerisindeki murdar delikte fırıl fırıl döndürüp teşhir etmekten, mide bulandırmaktan, fazlasını da sokağa saçmaktan başka marifeti olmıyan uskurlu çöp arabaları var ya. İşte onlar, saat altı buçuk mu olur, yedi mi olur, rastgele, bir takırdamadır tuttururlar. Şöförlerle çöpçüler ve apartıman kapıcıları arasındaki yârenlik, bir münebbihli saat vazifesi görüp bizi yataklarımızdan fırlattıktan sonra, gazete müvezzii, uyku sersemi hırıltılı sesiyle köşeyi döner. Derken, geçit başlar. Sütçü, simitçi, zerzevatçı, yoğurtçu, eskici, çanak çömlekçi, oyuncakçı, sepetçi, tahin helvacı, koz helvacı, keten helvacı, dondurmacı, ilâhili dilenci, tekerlekli mahalle çocukları, sarhoş nârası, bobstil gençlik, ciyak ciyak hello! lar, klâkson, motosiklet cart curtu. Bunlar sokaktakiler. Bir de fakirhaneye buyurun; yâni, modern hayatın en büyük beliyyesi olan apartıman adlı kervansaraya. Ucuza çıksın diye malzeme kıtlığı öylesinedir ki, yukarı kattaki fiskosu aşağıda nutuk diye dinlersin. Binaenaleyh, sokağın tenorlarına ve basolarına, bizim tarafımızdan da, çocuk yaygarasından ve havaneli gürültüsünden ibaret bir bando ile, bütün gün refakat edilir.

Şimdi, sen gel de, şehirliden, vazifeden, belediyeden bahset.

Ayol, benim oturduğum apartımanda, balkonum, üstteki balkona çöp tenekesi vazifesi görüyor da, haber vermeden öte beri silkelemeyin deyince, bir de üstelik kızıyorlar.

Hangi rahat, kardeşim? Lâ râhate filistanbul! Belediye bunu kendisine arma yapsın, arma!

Çömezin Röportajları:

40

Demokrasi Nedir?

Çizen: RAMİZ

Çömez — Demokrasi nedir?

Halk — Ne bileyim, kendisiyle daha teşerrüf etmedik!

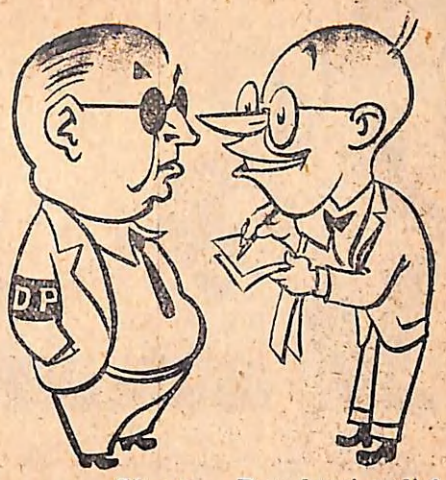

Çömez — Demokrasi nedir?

D. P. — Bizimkini mi soruyorsun, Karşıyakanınkini mi?!.

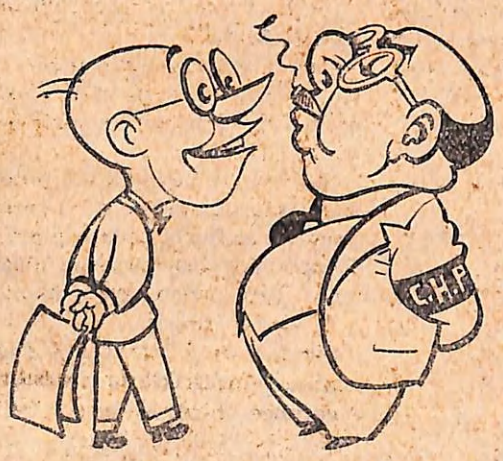

Çömez — Bizde demokrasi var mıdır?

C. H. P. — Hem de görülmemişi!

Çömez — Demokrasi nedir?

Esnaf — 6 Eylûldür!.

Çömez — Demokratları sever misin?

Talebe — Hayır, onları karşılamak için mektep tatil olmuyor!

Çömez — Demokrasi hareketlerine girdin mi?

Memur — Biz rüfai değiliz, ateşle oynayamayız!

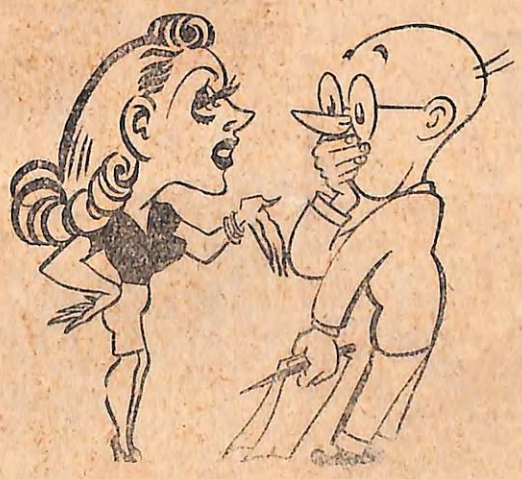

Çömez — Demokrasi nedir?

Kadın — Kılıbık koca ile evlenmek!

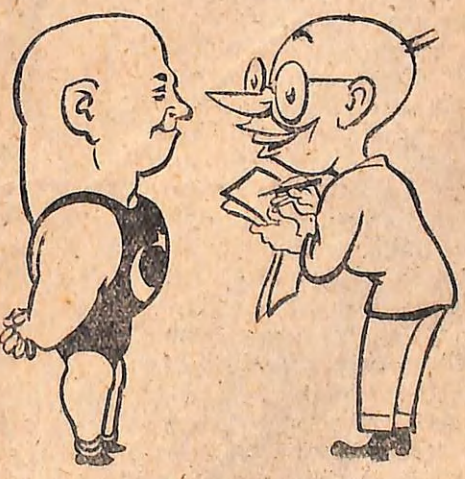

Çömez — Demokrasi nedir?

Sporcu — Karşındakini tuşla yere sermek, sonra mağlûp ilân edilmek!

Hikâye

Kurnazlık

O

Yazan:

ÇALÇENE

Senai, apartımanın merdivenlerini çıkarken, içinde tuhaf bir hissin nefes aldığını duyar gibi oluyor, bir felâket haberi almış gibi bütün neşesi, bir cıgara dumanı gibi dağılıyordu. Kendi kendisine:

— Birdenbire, bana ne oldu böyle?

Diye soruyordu. Hakikaten, ona ne olmuştu? Korka, korka apartımanın zilini çaldı. Kapı açılır açılmaz karşısına biricik sevgili karısı Suzan dikildi. Gözleri yaş içindeydi. Belliydi ki ağlamış.. Senai, merakla, heyecanla sordu:

— Ne oldun karıcığım?

O, kocasının boynuna sarıldı, hıçkıra hıçkıra ağlamıya başladı.

Senai, şaşırdı, telâşa düştü; en samimî, en sıcak, en tatlı bir ses tonuyla sualini tekrar etti:

— Söyle benim biricik karıcığım, ne oldu sana?

O, muttasıl hıçkırıyordu. Bir aralık:

— Hacı fış, fış...

Diyebildi, gene bir hıçkırıkla sarsıldı. Senai, yarı ümit, yarı sevinç, yarı merak içinde sordu:

— Hacı fış fışa bir şey mi oldu yoksa?

Karısının vereceği cevabı heyecanla bekliyordu. Bu Hacî fış fış Hindistanda bir tetkik seyahatindeyken, satın aldığı ve karısına hediye ettiği küçük bir şebekti. Keşke etmez olaydı... O gündenberi, Senai'nin rahatı, huzuru, âdeta aile saadeti bozulmuş gibi oldu. Artık karısının gözünde varsa Hacı fış fış, yoksa Hacı fış fıştı. Onun yaptığı türlü muziplikler, türlü maskaralıklar karısının müthiş hoşuna gidiyor, Hacı fış fışa kimsenin yan gözle bakmasına tahammül edemiyordu. Fakat, Hacı fış fış, dehşetli tahripkâr, muzır bir mahlûktu. Kâh, yatak odasına dalar, karısının sekiz liralık çorabını kaptığı gibi tavandaki abajura sıçrar, oradan dilini çıkarır, küçümencik gözlerini kırpar, çorabı dişlemeğe, delik deşik etmeğe başlardı. Vakıâ karısı, kahkahadan kırılırdı amma, Bay Senai'nin yüreğine inecek gibi olur. karısından daha çabuk, sekiz liraları tahrip eden bu mahlûka küfürler eder, dövmeğe kalkardı. Fakat, her seferinde de karısı, kendisini önler:

— Ayol günah hayvancığa.. O, şaka yapıyor.. Aklı erer mi ki onun?

Diye Senai'yi yatıştırmağa uğraşırdı.

Kâh, açık kalmış banyo kapısından içeri dalar, Bay Senainin daha o gün aldığı tıraş sabununu musluğun altında köpürte köpürte bitirirdi.

Evde, ne koltuktan, ne kanapeden, ne halıdan hayır kalmıştı. Hepsini dişler, didikler, harap ederdi. Bay Senai'nin teflikleri nin arkası, param parça olmuştu. Pabuçlarını meydanda bırakamaz, çıkarır çıkarmaz hemen dolaba saklamak mecburiyetini hissederdi.

Bu mendebur hayvanın yaptığı bütün bu hoyratlıklar, bu zarar verici hareketler, karısının dehşetli hoşuna gider, kahkahadan kırılır, ona hayranlığını arttırır:

— Aman ne güzel hayvan!

Diye öğünmekten kendini alamazdı.

Bay Senai'nin yatakta da rahatı kalmamıştı. Şöyle karısiyle ne zaman başbaşa kalacak olsa, onu öpüp sevmeğe başlasa, kopardığı küçük bir kahkaha işi sekteye uğratır:

— Aman kocacığım, bak Hacı fış fış bugün ne yaptı...

Diye söze başlar, onun bir münasebetsizliğini kahkahalarla katılarak anlatmağa koyulur, sözü biter bitmez de seslenirdi:

— Hacı fış fış! Hu, Haci fiş fış!..

Hacı fış fış, hemen koşar, oda kapısını açar, sırıtkan yüzü, kıpışık gözleriyle karısının yüzüne bakar, sonra omuzuna tırmanırdı. Karısı, onu okşar:

— Oh, benim fış fışım; oh benim, Hacım!.

Der, ağzına ya bir bonbon, ya bir çikolata parçası, ya bir akide şekeri, yahut da bir ceviz verirdi.

Bay Senai, kaç defa, bu muzır mahlûktan kurtulmak çaresini aramışsa sa hiç birinde muvaffak olamamış, karısı karşısına dikilmiş: Ben ondan ayrılamam!

Diye, dayatmıştı.

Şimdi onu, böyle göz yaşları içinde, hıçkırıklarla sarsılırken görünce, birden sevince düştü: Şebek, belki de ölmüştü:

— Söylesene, dedi. Hacı fış fışa ne oldu?

O, bir hıçkırık sağnağı arasında cevap evrdi:

— Kayboldu...

Bay Senai, sevincini belli etmemek istiyerek karısını teselli etmeğe uğraştı:

— Ne yapalım, dedi. Üzülme. İnşallah başka bir tetkik seyahatine giderim de, sana yeni bir Haci fış fış getiririm.

Karısı, hıçkırıklarla sarsıla sarsıla kendisini şezlongun üzerine attı:

— Ben onsuz yaşayamam, diye inledi. Ölürüm. Onu mutlaka bulmak lâzım. Onu bulmak için her fekadârlığa katlanmak lâzım..

Bay Senai, kaşının bir tanesini yukarıya kaldırdı:

— Lâkin, dedi. Nasıl buluruz? Belki, bizden bıkmış, kapı değiştirmek istemiştir. Zâten bir kitapta okumuştum. Şebekler, dehşetli nankör olurlarmış. Sık sık sahip değiştirmek isterlermiş!

Karısı hiddetle yüzüne baktı:

— Saçmalama, dedi. Çocuk mu kandırıyorsun? İlle de Haci fış fısımı isterim. Onu bulmazsan, bugünden tezi yok mahkemeye müracaat eder, senden ayrılırım.

Bay Senai: «Hani o günler!»

Doktor — Bayancığım, yatmanız lâzım!
Hasta — Hemen şimdi mi?!.

diyemedi. Bir kere karısını dehşetli severdi. Sonra Suzan, söylediğini yapar mı? Yapardı. Onun için yelkenleri suya indirdi, karısını okşamağa başladı:

— Üzülme karıcığım, dedi. Şimdi gazeteye bir ilân verir, Haci fış fışı bulup getirene mükâfat vâdederim.

Dediğini yaptı, gazeteye ilân verdi.

Ertesi günü sabah erkenden telefon çaldı, Bay Senai yataktan fırladı:

— Alo, diye seslendi. Kimi istiyorsunuz?

— Orası Bay Senai'nin evi mi?

— Öyledir.

— Şebeğinizi buldum.

— Aman, çabuk buraya getirin!..

Karısı, yanı başında duruyor, merakla yüzüne bakıyordu. Senai'nin son sözlerini işitir işitmez, sevinç içinde:

— Hacı fış fış bulunmuş mu? Diye, bağırdı. Bay Senai: «Evet» mânasına gelen bir göz işareti yaptı. Telefondaki ses:

— Getireceğim amma, dedi. Evvelâ mükâfatı öğrenelim; kaç para vereceksiniz?

— On lira...

— On lira mı? Siz delirdiniz mi beyim? Bugün onu, elli kâğıda elimi öpene satarım. Madem ki siz, sahibisiniz, otuza bırakırım. Nasıl işinize geliyor mu?

Bay Senai, küfretmemek için kendisini zor zaptetti, dişlerini gıcırdattı:

— Pekâlâ, dedi. Getir bakalım.

★

Aradan on beş gün ya geçmiş, ya geçmemişti. Bay Senai eve gelince, karısını gene büyük bir matem içinde buldu.

— Ne oldu ayol?

— Hacı fış fış kayboldu.

Gene ağlamalar, bayılmalar, ayrılma tehditleri. Bay Senai, çaresiz olarak küfrede ede, bir gazetenin yolunu tuttu, ilân verdi. Hacı fış fış bulundu, ve... bu sefer de kırk liracığı gitti.

★

Bay Senai, o gün eve vakitsiz gelmişti. Anahtarla kapısını açtı, içeri girdi. Baktı salondan sesler geliyor. Kulak verdi, karısı, kahkahalarla kırılıyor, bir arkadaşına bir şeyler anlatıyordu:

— Kocamdan aldığım harçlık yetişmedi mi, Hacı fış fışı annemin evine bırakıyorum. Sonra: «kayboldu!» diye kıyametler koparıyor, gazetelere ilân verdiriyorum. Annem ilânı görür görmez, bir komşu çocuğuyla bize telefon ettiriyor, bana lâzım olan paranın vadini alıyor. Tabiî kocam bana parayı bırakarak işine gidiyor. Ben de hemen anneme koşarak Hacı fış fışı alıyorum. Ne yaparsın kardeşim, geçim dünyası!..

Nezaket

Merhametli bir adamdı. Bir gün dik bir yokuştan yukarı çıkıyordu. Önünde, yokuşu tırmanmıya çalışan bir eşek arabası gördü. Arabacı hayvanı zorluyor, fakat merkep cenapları, bütün hüsnü niyetine rağmen, yükü çekemiyordu.

Merhametli zat:

— Dur dayı, sana yardım edeyim, diye adamın yanına yaklaştı ve arabayı itmeğe başladı.

Nihayet yokuşun üst başına geldiler. Arabacı döndü:

— Eksik olma, beyim, dedi. Seni Hızır gönderdi. Bu yokuşu bir tek eşekle dünyada çıkamazdım...

Büyüklük

Geçen yılbaşı akşamıydı. Yeni zenginlerden biri evinde bir toplantı yapmış, bir çok kimseleri davet etmişti. Bunların arasında aktör Muammer de vardı.

Gece yarısına doğru, kafalar adamakıllı tütsülenmiş, misafirler başlarına küllâhlar geçirmişler, düdük öttürmeğe başlamışlar, âdeta birer maskaraya dönmüşlerdi. Bir aralık ev sahibinin üç yaşındaki çocuğu gürültüden uyanmış, merdiven başına koşmuş, büyüklerin yaptığı bu acayipliğe şaşkın şaşkın bakıyordu. Muammer, çocuğu gördü, yanına koştu:

— Evlâdım, dedi. Biraz bekle, senin mesut çocukluk devrin geçsin, büyü de böyle eğlenirsin!

Resim sergisinde

Naci Kalmıkoğlunun açtığı resim sergisindeydi.

Ethem İzzet Benice, karısıyle beraber sergiye gelmiş, tabloları gözden geçiriyorlardı. Bir aralık, karı koca birbirlerinden ayrıldılar, Ethem İzzet, çıplak bir kadın tablosunun önünde durmuş, onu hayran hayran seyrediyordu. Tablonun mevzuu şuydu: İlkbahar. Çıplak bir kadın ayakta duruyor, en görünmesi icap eden yerleri yapraklarla kapanmış bulunuyordu.

Ethem İzzet, baktıkça bakıyor, tablonun önünden bir türlü ayrılamıyordu.

Birden karısının yüksek perdeden konuştuğunu duydu:

— Ne bekliyorsun orada. Sonbaharın gelmesini ve yaprakların dökülmesini mi?

O da resam, O da...

Hollandanın Alman işgali esnasında bir Nazi subayı, caddeden geçerken Hollandalıların birbirlerini «Heil Rembrandt!» diye selâmladıklarını gördü ve hayret ederek sordu:

— Nazivari selâm vereceksenız «Heil Hitler!» demeniz lâzımdır. Heil Rembrandt da ne oluyor?

Hollandalılardan biri cevap verdi:

— Malûmu âliniz, Rembrandt da bizim büyük bir ressamımızdır.

Gevezelik

Kadınların gevezeliğinden bah sediliyordu. Halit Fahri:

— Ademle Havva günündenberi kadınların çenesi düşüktür, dedi. Akıllarına gelen her şeyi söylerler. Bilir bilmez konuşurlar.

Mecliste bulunanlardan Mebrure Sami Koray, hemen atıldı:

— Affedersiniz, dedi. Biz vakıâ çok konuşuruz ama, bildiklerimizin yarısını bile söylemeyiz...

Merak etme!

Hâkim sanığa sordu:

— Şimdiye kadar hiç mahkûm oldun mu?

Sanık:

— Hayır, efendim, diye ağlamıya başladı.

Hâkim bunu görünce:

— Ağlama, ağlama, dedi. Şimdi olacaksın.

BAHAR SAYIMIZ

MİZAH Mayısın ilk günü, Bahar Bayramı için bir fevkalâde sayı hazırlıyor. Bahar Bayramının güzel kokulu, bin bir renkli çiçekleri arasına nadide bir buket gibi karışacak olan mecmuamız sevgili okuyucularımızın daima artan büyük teveccühlerine naçiz bir mukabele olarak fazla fedakârlıklarla memleketin en çok sevilen kalemlerini ve fırçalarını bir araya toplamıştır.

Türk mizah sanatının yegâne örneği olan mecmuamızın bundan evvel çıkarttığı fevkalâde sayılar gibi Bahar sayımızın da okuyucularımız tarafından kapışılacağı muhakkaktır.

Çok renkli tablolar, Bahara ait nefis karikatürler ve yazılarla bir albüm nefasetinde çıkacaktır.

Ayrıca, ummadığınız sürprizlerle karşılaşacak, kalem ve fırçanın nelere kadir olduğunu göreeek, hiç şüphesiz bu sayımızla bizi biraz daha tekâmül ettiğimiz için tebrik edeceksiniz.

MİZAH

Türk edebiyatında, neşesi ve tenkidiyle yer tutmak için elinden gelen her şeyi yapacak ve bu fevkalâde sayısiyle yeni bir devreye girmiş olacaktır.

Taşra bayilerimizin daha evvelden falza siparişlerini bildirmelerini rica ederiz.

Sahibi ve yazı işlerini
filen idare eden RAMİZ GÖKÇE

Basıldığı yer:
PULHAN MATBAASI — İstanbul

TOMBUL TEYZE

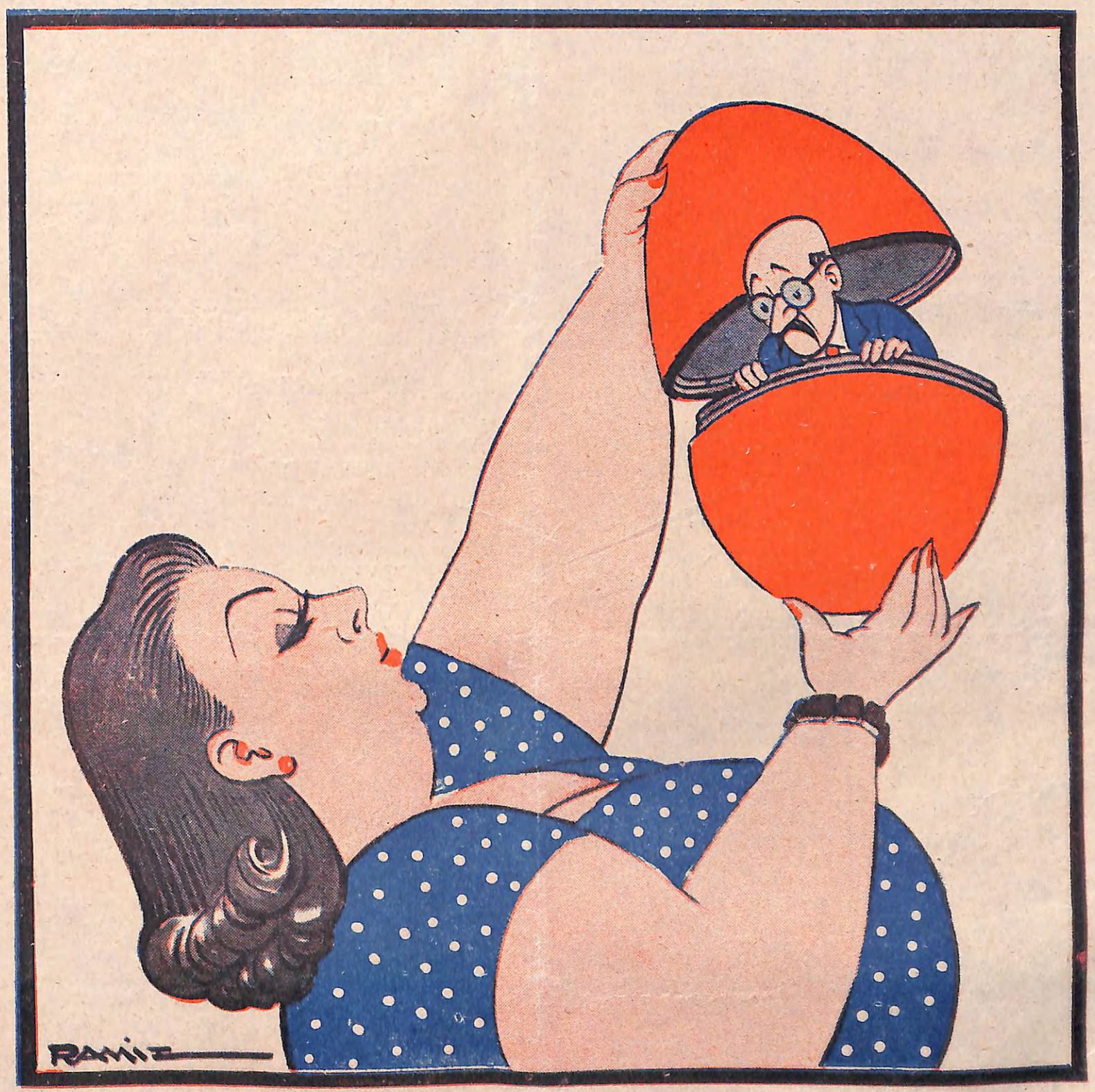

Tombul Teyze kırmızı yumurta paskalyasında:

– Ne diye beni yumurtaya sokuyorsun, karıcığım ?

– Gir kocacığım gir, civciv çıktı diye çocukları sevindiririz !

T. T. POSTASI

İzmir S. M.

S — Sevgili Tombul Teyzeciğim, Sıska dayı ile bu kadar güzel geçinebilmenizin sırrı nedir? Lûtfen bize de bu sırrı veriniz, ona göre hareket edelim. Saygırımızla.

C — Bunun sırrı, bizim efendi gibi kendinize kazak bir erkek bulmaktadır. Selâmlar!.

İstanbul: Bülent Güney

S — Tombul Teyzeciğim, siz bu yaz Florya plâjına gelmek arzusundasınız. Plâj size dar gelir, Sıska dayı ile beraber Terkos gölünde banyo yapmağa gidiniz.

C — Yazın İstanbul çeşmelerinde Terkos güç bulunuyor, bir de ben göle girip tıkarsam korkarım yeşil sahalar kum çölüne döner!